

Anton de Kom Universiteit van Suriname

Bibliotheek

Universiteitscomplex, Leysweg 86, Paramaribo, Suriname, Postbus 9212
Telefoon (597)464547, Fax (597)434211, E-mail: adekbib@uvs.edu

APPROVAL

NAAM: *Manohar Kishan*

verleent aan de AdeKUS kosteloos de niet-exclusieve toestemming om haar/zijn afstudeerscriptie via de catalogus full-text beschikbaar te stellen aan gebruikers binnen en buiten de AdeKUS.

Plaats en datum, *Paramaribo, 1 aug. 2019*

Handtekening *Manohar*

ANTON DE KOM UNIVERSITEIT VAN
SURINAME

Faculteit der Juridische Wetenschappen

**DE LICHAMELIJKE INTEGRITEIT EN NIEUWE
OPSPORINGSTECHNIEKEN**

Thesis ter verkrijging van de graad van Bachelor of Laws(LL.B.)

Bachelor Opleiding Rechten

Manohar, Kishan

Begeleider: Mr. J. Kasdipowidjojo

Paramaribo, augustus 2019

Voorwoord

Ter afronding van de Bachelor - Rechtenstudie aan de Faculteit der Juridische wetenschappen van de Anton de Kom Universiteit van Suriname is het schrijven van een thesis een vereiste.

Voor mij was het van essentieel belang opzoek te gaan naar een onderwerp dat mijn belangstelling heeft en dat maatschappelijk relevant is.

Als titel voor mijn thesis heb ik gekozen voor De lichamelijke integriteit en nieuwe opsporingstechnieken, omdat ik graag wilde weten hoe er invulling hieraan wordt gegeven in de praktijk en of de praktijk geschiedt conform de theorie.

Met dit stuk heb ik gemeend een bijdrage te leveren aan de kennisvergroting van de lezer met betrekking tot dit onderwerp.

Het verzamelen van materiaal en het schrijven over dit onderwerp heb ik als boeiend en uitdagend ervaren.

Ik wil een ieder bedanken die op welke wijze dan ook zijn/haar bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van mijn thesis.

Mijn uiterst dank aan mijn moeder, die een ontbeerlijke bijdrage heeft geleverd aan de voltooiing van mijn thesis.

Voorts gaat mijn speciale dank uit naar mijn begeleider, Mr. J. Kasdipowidjojo voor zijn deskundige adviezen en kritische begeleiding en ondanks haar drukke werkzaamheden bereid is geweest om als begeleider op te treden.

Deze thesis draag ik op aan mijn moeder voor het engelengeduld die ze heeft opgebracht voor mij.

Manohar Kishan

Paramaribo, augustus 2019

Lijst van afkortingen

Art	Artikel
AVRM	Amerikaans Verdrag voor de Rechten van de Mens
BuPo verdrag	Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten
DNA	Deoxybonucleinezuur
EVRM	Europees verdrag voor de rechten van de Mens
FMZ	De afdeling Forensisch Maatschappelijk zorg
GW	Grondwet
KPS	Korps Politie Suriname
JusPol	Ministerie van Justitie en Politie
OM	OpenbaarMinisterie
PD	Plaatsdelict
UVRM	Universele Verklaring van de Rechten van de Mens
Sr	Wetboek van Strafrecht
Sv	Wetboek van Strafvordering

Inhoudsopgave

Voorwoord

Lijst van afkortingen

Inleiding	5
1 Het recht op lichamelijke integriteit	8
1.1 Lichamelijke integriteit	8
1.2 Het recht op privacy	10
1.3 Dwangmiddelen	12
2 Technisch opsporingsonderzoek	17
2.1 Criminalistiek	17
2.2 Het Surinaams Forensisch Instituut (SFI)	18
2.3 De toegevoegde waarde van forensisch onderzoek.....	21
2.4 DNA- Onderzoek	22
2.4.1 Eisen van het DNA – onderzoek:	22
2.4.2 Toetsresultaten bij een DNA-onderzoek	23
2.5 Huiszoeking.....	25
3 De doeleinden van de dwangmiddelen.....	29
3.1 In het kader van de strafvordering.....	29
3.2 Het Nemo Tenetur beginsel.....	30
3.3 Het onrechtmatig verkregen bewijs.....	30
3.4 Sancties op onrechtmatig verkregen bewijs	30
Conclusie.....	32
Aanbeveling	33
Bronnenlijst.....	34

Inleiding

Het behoort tot de taken van de overheid om de burger en zichzelf te beschermen tegen het plegen van strafbare feiten. Deze taak vervult zij door dergelijke feiten zoveel mogelijk te voorkomen (Preventie) en door, indien zij ondanks zijn begaan, te onderzoeken wie de daders zijn en hen, zo mogelijk, te bestraffen (repressie). De overheid realiseert deze taak door haar vertegenwoordigers, de justitiële autoriteiten, aan wie in het Wetboek van Strafvordering verschillende strafprocesuele bevoegdheden zijn toegekend.¹

Een van de doelen van het strafproces is de ordelijke en efficiënte toepassing van de strafwet mogelijk te maken in alle gevallen waarin een strafbaar feit is begaan. Om dit doel te realiseren is het terwille van het onderzoek in strafzaken gewenst daadwerkelijk inbreuk te maken op fundamentele rechten en vrijheden van burgers.

Grondrechten, ook wel fundamentele rechten of mensenrechten, zijn fundamentele onaantastbare rechtsnormen die aan burgers persoonlijke vrijheid en een menswaardig bestaan moeten verzekeren en die ingrijpen van met name de overheid moeten beperken. In Suriname zijn deze rechten vastgelegd in de hoogste nationale wet, de Grondwet. Grondrechten zijn publieke rechten die individuele burgers kunnen inroepen tegenover de overheid. In een aantal gevallen kunnen grondrechten ook tussen burgers c.q. private partijen onderling worden ingeroepen, men spreekt dan van horizontale werking van grondrechten.²

De termen grondrechten en mensenrechten worden veelal door elkaar gebruikt. In de Surinaamse Grondwet wordt voor het aanduiden van fundamentele rechten de term grondrechten gebruikt, met het gebruik van verschillende termen is niet bedoeld een inhoudelijk onderscheid te maken. In het algemeen wordt met het begrip mensenrechten wereldwijd geldende rechten aangeduid die voor alle mensen gelden, ongeacht het land waar ze verblijven. Met grondrechten worden de in nationale wetgeving vastgelegde rechten aangeduid die alleen voor burgers van dat land gelden.

Op internationaal niveau zijn mensenrechten vastgelegd in verdragen geïnitieerd en / of opgesteld door internationale organisaties als de Verenigde Naties, de Raad van Europa en de Europese Unie. Deze verdragen gelden in de landen die het desbetreffende verdrag hebben ondertekend en geratificeerd. Wereldwijd geldt als belangrijk verdrag de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM), aangenomen in 1948 om gruwelen en genocide zoals door de Nazi's uitgevoerd in de toekomst te voorkomen.

De filosofie dat burgers grondrechten hebben is niet van alle tijden. De idee kwam vooral in de periode van de Verlichting op, de eerste documenten zijn de Franse Verklaring van de Rechten van de Mens en de Burger van 1789 en de Amerikaanse Bill of Rights van 1791.³

¹De Hullu 2003, p. 6

²Nijboer 1997, p. 80

³Verklaring van de rechten van de mens en van de burger van 26 augustus 1789

De reden voor dit onderwerp is niet alleen om na te gaan in hoeverre de justitiële autoriteit gebruik mag maken van de nieuwe technieken, maar ook om na te gaan in als de nieuwe technieken ook een inbreuk maken op de lichamelijke integriteit van de verdachte.

Op grond van het voorgaande kan de volgende onderzoeksvraag geformuleerd worden:

“Wordt de lichamelijke integriteit bedreigd door nieuwe technieken die gebruikt kunnen worden in het kader van het opsporingsonderzoek”

Aan de hand van de onderzoeksvraag wordt er onderzocht als de lichamelijke integriteit bedreigd kunnen worden in het kader van het opsporingsonderzoek.

Het gaat om de verschillende vraagpunten. Deze zijn:

1. Welke zijn de vrijheidsbenemende dwangmiddelen?
2. Welke zijn de nieuwe opsporingstechnieken?
3. Wat houdt DNA-onderzoek in?
4. Wat zijn de doeleinden van de dwangmiddelen?

Doel van deze thesis is om na te gaan welke normen er gehanteerd wordt bij het gebruik maken van de nieuwe technieken. Aangezien het gebruik hiervan primair gericht is op waarheidsvinding, wordt het gebruik van de nieuwe technieken getoetst aan grondrechten en rechtsbeginselen waar de verdachte persoon recht op heeft. Zo wordt er nagegaan als de nieuwe technieken geen inbreuk maakt op de rechten van de verdacht.

Dit onderzoek is gebaseerd op literatuurstudie en analyse van verdragen, wetgevingsproducten en uitspraken van de Hoge Raad die betrekking hebben op de nieuwe opsporingstechnieken.

Maatschappelijke relevantie: de nieuwe opsporingstechnieken zijn belangrijke instrumenten gebleken bij het oplossen van delicten. Zaken die jaren aanhangig waren, is door gebruik van de nieuwe opsporingstechnieken sneller opgelost. Het is dus belangrijk om te weten welke de wettelijke grondslagen zijn, zodat door het gebruik ervan de daders geïdentificeerd kunnen worden. Middels dit onderzoek lever ik mijn bijdrage zodat de nieuwe opsporingstechnieken op de juiste manier toegepast wordt op een verdachte.

Wetenschappelijke relevantie: voor de maatschappij is het relevant dat de nieuwe opsporingstechnieken die er zijn, plaats vinden op grond van het legaliteitsbeginsel. Dat wil zeggen dat het belangrijk is dat het op wet- en regelgeving dient te berusten. Dit kunnen dus verdragen, wetgevingen, resoluties, aanbevelingen, richtlijnen en maatregelen zijn. Als gevolg hiervan kan de justitie binnen bepaalde grenzen zijn taken uitoefenen. Het handelen van de overheid beschermt niet alleen de rechten van de burger, maar maakt ook inbreuken hierop. Bij deze laatste gaat het om, dat de overheid inbreuk moet kunnen maken om misdaad op te kunnen opsporen. Hier moet de ernst van de inbreuk in redelijke verhouding staan tot het doel dat de overheid streeft.

De opbouw van deze scriptie ziet er als volgt eruit:

Hoofdstuk 1: hier wordt gesproken over de diverse verdragen, wetsteksten en arresten die direkt te maken heeft met lichamelijke integriteit.

Hoofdstuk 2: wordt er aangegeven welke de nieuwe opsporingstechnieken zijn.

Hoofdstuk 3: wat de doeleinden zijn van de dwangmiddelen en het onrechtmatig verkregen bewijs.

In de conclusie wordt er vervolgens , aan de hand van de hoofdstukken , antwoord gegeven op de centrale vraagstelling en de daarbij behorende deelvragen.

1 Het recht op lichamelijke integriteit

1.1 Lichamelijke integriteit

Evenals het recht op privacy is het recht op lichamelijke integriteit geregeld in art. 4 AVR.M. In de Grondwet staat het artikel wel op zichzelf, artikel 11 GW bepaalt: Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

Het recht op lichamelijke integriteit betekent niets anders dan recht op onaantastbaarheid van zijn of haar lichaam. Met andere woorden, dit grondrecht biedt burgers bescherming tegen ongewilde bemoeienis met het lichaam door derden, in dit geval de overheid.⁴

Art.5 AVR.M:

1. Een ieder heeft het recht op eerbiediging van zijn fysieke, geestelijke en morele integriteit.
2. Niemand wordt onderworpen aan foltering of wrede, onmenselijke of onterende straffen of behandeling. Allen die hun vrijheid zijn beroofd, dienen met eerbied voor de waardigheid inherent aan de menselijke persoon te worden behandeld.
3. Bestrafing wordt niet uitgebreid tot andere personen dan misdadigers .
4. Verdachten dienen, uitzonderlijke omstandigheden buiten beschouwing gelaten, gescheiden te worden gehouden van veroordeelden en dienen aanspraak te kunnen maken op een afzonderlijke behandeling overeenkomend met hun staat van niet-veroordeelden.
5. Minderjarigen dienen zolang zij aan enig strafrechtelijk procedure zijn onderworpen te worden gescheiden van volwassenen en zo spoedig mogelijk te worden geleid voor gespecialiseerde rechterlijke instanties, zodat zij in overeenstemming met hun staat van minderjarigen kunnen worden behandeld.
6. De straf bestaande uit vrijheidsberoving hebben de hervorming en re-sociale van de gevangenen als primair doel.

Art. 7 BuPo:Niemand mag worden onderworpen aan folteringen, of aan wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. In het bijzonder mag niemand, zonder zijn in vrijheid gegeven toestemming, worden onderworpen aan medische of wetenschappelijke experimenten.

⁴Prinsen 2008, p. 81

Art. 9 GW:

1. Een ieder heeft recht op fysieke, psychische en morele integriteit.
2. Niemand mag worden onderworpen aan folteringen, vernederende of onmeselijke behandeling of straf.

Deze bepalingen houden in dat elk individu zelf mag bepalen welke ingrepen hij van buitenaf duldt. Niemand mag gedwongen worden om ten aanzien van zijn lichaam iets anders te doen dan hij zelf beoeft⁵. Zo kan het lichamelijke integriteit worden opgevat als een kern element van de persoonlijke levensfeer. Dit omdat de lichamelijke integriteit op de eerste plaats wordt beschermd door het recht op privacy zoals neergelegd is in art. 17 GW. Deze wordt uitvoerig behandeld in 1.2, maar vanwege de belangrijke betekenis van het recht op onaantastbaarheid van het lichaam in onze rechtsorde en ook om de onzekerheid over de grondwettelijke bescherming van dat recht uit te sluiten werd het nodig geacht dat het recht op de lichamelijke integriteit een aparte vermelding in de grondwet kreeg. Zo kan gezegd worden dat art. 9 GW een *lex specialis* is van art. 17 GW.⁶

Het onderzoek in en aan het lichaam

Het onderzoek in en aan het lichaam valt ook onder het recht op de lichamelijke integriteit. Hierbij zijn de ontwikkelingen uit de jurisprudentie van belang. Deze zijn⁷:

1. Tweede bloedproefarrest⁸:

Een auto bestuurder, die onder invloed van alcohol zijn auto bestuurde, veroorzaakte een ongeluk, waarbij de slachtoffer een zodanige letsel had opgelopen dat er een tijdelijke ziekte ontstond. De auto bestuurder werd toen aangehouden en van hem werd als verdachte bloed afgenomen zonder zijn toestemming. Het hof veroordeelde de auto bestuurder tot een gevangenisstraf van 6 maanden en ontzegging van de rijbevoegdheid voor een duur van vijf jaren. Dit doordat de verdachte namelijk de auto bestuurde tijdens het ongeval onder zodanige invloed van alcohol houdende drank verkeerde dat van hem niet kon worden geacht dat hij instaat was om de auto te besturen. Dit werd bewezen door het afnemen van bloed zonder de toestemming van de verdachte.

De Hoge Raad gaf aan dat de overheid geen ingrijpend dwangmiddel mag toepassen op de verdachte, in deze het afnemen van bloed zonder de toestemming van de auto bestuurder, die niet in de wet staat, omdat deze een inbreuk maakt op het grondrecht van de onschendbaarheid van het lichaam.

⁵Memorie van toelichting van Wet DNA-onderzoek in strafzaken (S.B 1977 no. 94 zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2008 no. 21)

⁶Elzinga, de Lange & Hoogers 2006, p. 400

⁷Prinsen 2008, p. 85

⁸HR 26-6-1962, NJ 1962, 470

2. Wangslijmarrest⁹:

In dit arrest werd het onderzoek aan het lichaam minder ruim opgevat. Een verdachte W werd in verzekering gesteld terzake overtreding van art. 2 lid 1 sub b Opiumwet. Er was een vermoeden dat W. Zich schuldig zou hebben gemaakt aan reeks overvallen op postagentschappen. Tijdens de huiszoeking werden een paar spullen aangetroffen. Er werd ook een reukspoor aangetroffen aan de armleuning, dan wel 2 rubbers die veilig gesteld werden voor een DNA-onderzoek. De verdachte W had bezwaar tegen dit onderzoek. Het bezwaar was dat er geen wettelijke grondslag aanwezig was, terwijl van verdachte W werd gevraagd zijn medewerking te verlenen. De Hoge Raad bepaalde toen het afnemen van wangslim voor DNA-onderzoek niet was toegestaan omdat een wettelijke basis voor dit onderzoek ontbrak. Na dit arrest is vast te staan dat voor een DNA-onderzoek er een wettelijke basis vereist is.

Geconcludeerd kan worden dat het afnemen van wangslim als een aantasting van het lichaam wordt aangemerkt, terwijl bij het vastleggen van de speeksel test dus sprake is van verwerking van persoonsgegevens. Wangslim is net als speeksel een tot het lichaam behorende dan wel daarvan deel uitmakend materiaal. Zonder een wettelijke basis levert het afnemen van wangslim voor het DNA-onderzoek dus een schending van het recht op ontastbaarheid van het lichaam ook inbreuk in de persoonlijke levenssfeer op. Ingevolge art. 9 GW, heeft een ieder recht op ontastbaarheid van zijn of haar lichaam, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen. Een speekseltest maakt dus ook inbreuk op de persoonlijke levenssfeer, die wordt beschermd door art. 17 GW. Vandaar dat voor elk DNA-onderzoek er een wettelijke basis vereist is. Is er geen wettelijke basis open gesteld dan levert een DNA-onderzoek dus onrechtmatig verkregen bewijs.

1.2 Het recht op privacy

Privacy is een afweerrecht tegenover de overheid, terwijl juist in de opsporing van strafbare feiten de overheid het meest behoefte heeft aan informatie over geheime activiteiten. Privacy speelt een belangrijke rol als het gaat over de omgang met informatie over mensen, vooral als het gaat om winnen van informatie komt het belangenconflict namelijk opsporing versus privacy¹⁰

⁹HR 2 juli 1990, NJ 1990, 751

¹⁰Koops & Vedder 2001, p. 9

Drie ‘soorten’ privacy¹¹

In het gangbare taal lijkt ‘privacy’ op zijn minst op drie manieren te worden gebruikt:

- 1. In de betekenis van ruimtelijke privacy,**
- 2. In de betekenis van intimiteit of individuele zelfbeschikking, en**
- 3. In de betekenis van informatiele privacy.**

Ad.1

Van ruimtelijke privacy is bijvoorbeeld sprake wanneer iemand privacy opeist in de zin van afzondering en rust.

De plaats in het recht waar van oudsher de bescherming van de ruimtelijke privacy geregeld is het huisrecht.

Ad. 2

Van privacy als intimiteit is sprake wanneer privacy uitdrukkelijk wordt gebruikt in verband met relaties en seksualiteit van personen. Hierbij gaat het voornamelijk om de afscherming van een bepaald deel van het persoonlijke leven tegen al te opdringerige andere burgers en de overheid.

Ad. 3

Informatiele privacy heeft te maken met de bescherming van persoonsgegevens.

Art. 11 AVRМ:

1. Een ieder heeft recht op eerbiediging van zijn eer en erkenning van zijn waardigheid.
2. Niemand mag worden willekeurig of onrechtmatige inmenging in zijn privéleven, zijn familie, zijn huis of zijn correspondentie of onwettige aangevallen op zijn eer of reputatie.
3. Een ieder heeft het recht op de bescherming van de wet dergelijk inmenging of aantasting.

Art. 17 BuPo:

1. Niemand mag worden onderworpen aan willekeurige of onwettige inmenging in zijn privéleven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling, noch aan onwettige aantasting van zijn eer en goede naam.

Art. 17 GW:

1. Een ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn gezin, zijn woning en van zijn eer en goede naam.

¹¹Koops & Vedder 2001, p.16

2. In niemands woning mag tegen zijn wil worden binnengetroden dan op last van een macht die tot het geven van die last bij wet bevoegd is verklaard en met inachtneming van de bij wet voorgeschreven normen.
3. Het brief-, telefoon- en telegraafgeheim is onschendbaar, behalve in gevallen bij wet bepaald.

Samenvattend kan gezegd worden dat de bovengenoemde artikelen over een algemeen recht op privacy gaan.

1.3 Dwangmiddelen

Dwangmiddelen zijn gedefinieerd als in het kader van de strafvordering aan te wenden bevoegdheden waardoor daadwerkelijk, anders dan door tenuitvoerlegging van een straf of maatregel, inbreuk wordt gemaakt op rechten en vrijheden van personen.¹²

Dwangmiddelen maken inbreuk op rechten en vrijheden van burgers. Voorzover die rechten en vrijheden ressorteren onder de in hoofdstuk 1 van de Grondwet opgenomen grondrechten, moeten die inbreuken door de wet in formele zin zijn gelegitimeerd. De beperkingsclausules die in het eerste hoofdstuk van de Grondwet zijn opgenomen, eisen steeds regeling bij of krachtens de wet in formele zin.

Inbreuken op grondrechten kunnen door de wet worden gelegitimeerd. Dwangmiddelen maken inbreuk op rechten en vrijheden van de burger en daarom is een wettelijke legitimatie daartoe vereist zoals opgenomen in art. 16 en 17 GW. Het is ook mogelijk dat een burger, uitdrukkelijk of stilzwijgend toestemt in het optreden van de strafvordelijke overheid dat zonder die toestemming als een inbreuk op een grondrecht zou moeten worden aangemerkt. Van die toestemming is sprake als er een wilsuiking is die vrijelijk is gegeven door iemand die bevoegd is over het grondrecht te beschikken en waarbij de verlener van de toestemming zich bewust is van het vrijwillige karakter van die medewerking en de afstand van rechtbescherming¹³

De structuur van dwangmiddelenregeling

De hantering van dwangmiddelen is overgelaten aan de burger, opsporingsambtenaren, onder wie hulpofficieren en officieren van justitie, en rechters. De wetgever heeft een stelsel ontworpen waarbij strafvorderlijke bevoegdheden, naarmate zij ingrijpender zijn, door hogere autoriteiten moeten worden gehanteerd en nogal eens aan strengere voorwaarden zijn gekoppeld.

Bij elke dwangmiddel geeft de wet aan wie het mag hanteren. Meestal zegt hij ook tegen wie, met welk doel, in welke gevallen en onder welke nadere voorwaarden het mag worden aangewend.¹⁴

¹²Corstens 2008, p. 367

¹³Corstens 2008, p. 371

¹⁴Corstens 2008, p.374

De dwangmiddelen wordt ingedeeld in¹⁵:

1. Dwangmiddelen met betrekking tot personen (deze heeft een vrijheidsbenemend karakter)
2. Dwangmiddelen met betrekking tot voorwerpen (inbeslagneming)
3. Dwangmiddelen met betrekking tot plaats (betreden van plaatsen)

De vrijheidsbenemende dwangmiddelen staan vanwege hun inbreuk op grondrecht op gespannen voet met lichamelijke integriteit. De dwangmiddelen uit het Wetboek van Strafvordering met betrekking tot de persoonlijke vrijheid, welk relevant wordt geacht zal verder besproken worden. Het gaat om de volgende vrijheidsbenemende dwangmiddelen:

1. **Staande houden (Art. 42 Sv)**
2. **Aanhouden (Art. 44 – 45 Sv)**
3. **Ophouden voor verhoor (Art. 53 Sv)**
4. **Inverzekeringstelling (Art. 48- 54 Sv)**
5. **De voorlopige hechtenis (Art. 55- 81 Sv)**

Ad. 1 Staande houden (Art. 42 Sv)

Bij een staandehouding wordt de verdachte kort ter plaatse gehouden. Hierbij vraagt de opsporingsambtenaar om de identiteitsgegevens zoals : naam, adres, woonplaats, etc. van de verdachte om bijvoorbeeld een proces-verbaal te kunnen opmaken . Deze bevoegdheid geldt alleen ten aanzien van een verdachte. Dat is volgens art. 19 lid 1 Wetboek van Strafvordering iemand "te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit". Dit dient objectiveerbaar te zijn. Een onguur uiterlijk kan geen "redelijk vermoeden" opleveren. Sinds de Wet op de Identificatieplicht kan iemand zijn naam niet meer verborgen houden, maar het opgeven van een adres mag nog steeds geweigerd worden.

Ad. 2 Aanhouden (Art. 44- 45 Sv)

De verdachte aanhouden is het desnoods door aangrijpen en vasthouden van de verdachte en diens vrijheid teneinde de verdachte naar een plaats van verhoor te leiden of te doen leiden (politie bureau)

Aanhoudingsbevoegdheid:

- **Aanhouding bij ontdekking op heterdaad (Art. 44 Sv)**
Ontdekking op heterdaad heeft plaats, wanneer het strafbare feit ontdekt wordt, terwijl het begaan wordt of terstond nadat het begaan is¹⁶
- **Aanhouding bij ontdekking buiten heterdaad (Art. 45 Sv)**
Niet een ieder heeft hier de bevoegdheid, de bevoegdheid ligt bij:
 1. De vervolgingsambtenaar, kan men zijn optreden niet afwachten,

¹⁵Corstens 2008, p. 376

¹⁶Art. 122 Sv

2. Dan de hulp officier van justitie; kan men van Hulp Officier van Justitie niet afwachten dan
3. De opsporingsambtenaar.

De verdachte moet wel zo spoedig mogelijk worden voorgeleid bij de Hulp Officier van Justitie, die dan de rechtmatigheid toetst van de aanhouding.

Doel van aanhouding is om de verdachte te brengen naar plaats van verhoor.

Binnentreden

Binnentreden is een dwangmiddel (Art. 113Sv - 116 Sv)

Reeds gezien dat als het een heterdaad geval betreft, ieder een plaats mag betreden om de verdachte aan te houden.

Betreft het een geval buiten heterdaad dan mogen opsporingsambtenaren plaatsen betreden om verdachten aan te houden.

Wordt de toegang geweigerd aan de opsporingsambtenaar dan moet hij :

- Schriftelijke last van het Openbare Ministerie of
- Bijzondere last van de Districts Commissaris hebben.

Onderzoek aan lichaam en kleding oftewel Fouilleren (Art. 113- 116 Sv)

De vervolgingsambtenaar of de Hulp Officier van Justitie is bevoegd om de onderzoek aan lichaam of kleding te doen met een voorwaarde dat er bestaan van ernstige bezwaren (“ernstige bezwaren” is ruimer dan de “redelijke vermoeden”)

Een vermoeden van schuld is niet voldoende om te fouilleren.

In dit verband is er een arrest:

Ruimte arrest¹⁷

In dit arrest werden ernstige bezwaren wel aanwezig geacht.

Casus: er werd een politie inval gedaan in een jongeren centrum genaamd “de Ruimte”, waarvan het de politie bekend was dat er verdovende middelen werden gebruikt en verhandeld, het geen kort voor de inval geconstateerd was. Deze constatering door de agent van politie, waarbij één de verdachte heeft aangewezen als te zijn één van de jongeren die drugs in zijn bezit had en de aanwezigheid van de verdachte aldaar vormden voldoende ernstige bezwaren om over te kunnen gaan tot fouilleren van de verdachte.

In het algemeen wordt onder fouilleren verstaan het doorzoeken van iemands kleding en het onderzoeken van iemands lichaam¹⁸.

Om voor een goed begrip en voor de juiste beoordeling van de rechtmatigheid van een en ander is het beter een meer specificerende term te hanteren. In het algemeen wordt onder fouilleren, twee termen verstaan.

Daarom is het naar mijn zienswijze, kan een gangbare term ‘visitatie’ gebruikt worden.

¹⁷HR 14-01-1975,NJ 1975, 207

¹⁸ Mols 1990, p. 99

Onderzoek aan het lichaam

In dit verband is er ook een arrest:

Rectaal fouilleren arrest¹⁹

Casus: Een Spanjaard werd op grond van het vermoeden dat hij verdovende middelen in zijn anus had verborgen, door een arts, onder toezicht van de Hulp Officier rectaal onderzocht, waarbij een verpakt bol heroïne in de endeldarm is aangetroffen.

Vraag: Kan dit onderzoek nog worden aangemerkt als onderzoek aan het lichaam?

Hof: Onder een onderzoek aan het lichaam is van oudsher behalve onderzoek aan de oppervlakte van het lichaam ook een onderzoek in de natuurlijke openingen en holten van het lichaam waaronder rectaal toucheren begrepen.

Naar mijn inzienswijze, is het onderzoek van intieme plaatsen van het lichaam een diep ingrijpend onderzoek en evenzeer het vaginaal en anaal onderzoek, passen niet in een geciviliseerd strafrecht.

Diverse soorten foullering²⁰

Men kan de foullering verder onderscheiden in een aantal categorieën waarbij als maatstaf geldt het doel dat met het onderzoek wordt nagesteeft te dienen. Die categorieën zijn:

1. De opsporingsfoullering

De opsporingsfoullering is bedoeld om de materiële waarheid in het strafproces te dienen. Simpler gezegd: er wordt gefouilleerd op zoek naar sporen die iets kunnen zeggen over het strafbare feit en/of de dader. De opsporingsfoullering is niet beperkt tot de verdachte, maar kan ook derden, waaronder bijvoorbeeld het slachtoffer, betreffen

2. De veiligheidsfoullering

De veiligheidsfoullering is geregeld in de politiewet, en dient ter bescherming van de politieambtenaar, de verdachte zelf, of derden.

3. De insluitingsfoullering

De veiligheidsfoullering omvat niet de insluitingsfoullering. Deze is op uiteenlopende wijze in diverse interne huishoudelijk politieke regelingen neergelegd.

4. De identificatiefoullering

De identificatiefoullering is bedoeld om de identiteit van de verdachte vast te stellen. Deze foullering wordt toegepast op personen die inverzekering zijn gesteld en die weigeren hun identiteit kenbaar te maken.

Ad. 3 Ophouden voor verhoor (Art. 53 Sv)

Ophouden voor verhoor is geregeld in Art. 53 Sr. Voor dit verhoor mag men de verdachte zes (6) uur lang op het politie bureau vasthouden, waarbij de uren tussen 10.00u 's avonds (22.00u) en 07.00u 's morgens niet meetellen voor verhoor.

¹⁹NJ 1989,667

²⁰Mols, 1990, p. 100, 101

Bij verhoor worden er vragen gesteld met betrekking tot het strafbaar feit. Daarnaast mogen er ook vragen gesteld worden ter identificatie van de verdachte.

Ad. 4 Inverzekeringstelling (Art. 48- 54 Sv)

De inverzekeringstelling ook wel de opsporingsfase genoemd is geregeld in Art. 48- 54 WvSv. Dit is een vrijheidsbenemend dwangmiddel, welke toegepast wordt gedurende het opsporingsonderzoek.

Ad. 5 Voorlopige Hechtenis (Art. 55- 81 Sv)

onder voorlopig Hechtenis wordt verstaan de vrijheidsbeneming ingevolge een bevel van bewaring, een bevel van gevangenhouding, dan wel een bevel van gevangeneneming of van verlening van gevangeneneming²¹

²¹Art 127 Sv

2 Technisch opsporingsonderzoek

2.1 Criminalistiek

Een belangrijk hulpmiddel bij opsporing is het technisch opsporingsonderzoek.

Men kan daarbij denken aan onderzoek van sporen die de dader heeft achtergelaten, zoals bloedsporen, vingerafdrukken, verfsporen etc. Ook is te denken remsporen en sporen die vuurwapens hebben achtergelaten of die in het vuurwapen zelf worden aangetroffen. Voor zover dit ten behoeve van de waarheidsvinding in strafzaken verricht onderzoek natuurwetenschappelijk van aard is, heet het criminalistiek. Het begrip technisch onderzoek is ruimer. Het omvat ook typen onderzoek die niet natuurwetenschappelijk van aard zijn, zoals vingerafdrukvergelijking en schriftkundig onderzoek. Ook de gerechtelijke geneeskunde wordt erdoor omvat. Die is nauw verwant aan de criminalistiek. Indien de gerechtelijke geneeskunde bijv. gaat vaststellen of er alcohol in het bloed van het onderzochte lijk zit, zal hij een natuurwetenschappelijke methoden hanteren en zich dus op het terrein van de criminalistiek begeven.

Tot het opsporingsonderzoek behoren ook wel²²:

1. **Leugendetector**
2. **Narco- analyse**
3. **Hypnose**

Ad. 1

Hanteren van leugendetector. De leugendetector is een instrument dat schommelingen in bepaalde fysiologische reacties meet bij het stellen van bepaalde vragen aan personen.

Ad. 2

Bij de narco- analyse wordt aan een persoon een bepaalde stof (bv. Pentothal) toegediend die een bewustzijnsverlaging meebrengt. In die toestand verkregen antwoorden op bepaalde vragen zouden een hoger waarheidsgehalte bezitten dan verklaringen die zonder de toediening van die stof zijn afgelegd²³.

Ad. 3

De hypnose wordt geacht een soortgelijk effect te sorteren. Het instrument daartoe is dan niet de toediening van een bepaald stof, maar de invloed die van de hypnotiseur uitgaat.

Naar mijn inzienswijze kan de deugdelijkheid van deze drie methoden in twijfel worden getrokken. Dat zal een reden hebben gevormd deze methoden niet voor bewijs in strafzaken te gebruiken. Daarnaast kan men erover twisten of door deze methoden de verklaringsvrijheid

²²Corstens 2008, p. 292

²³Corstens 2008, p. 292

van de verdachte niet is aangetast, zelfs indien de verdachte ermee akkoord zou gaan dat de aldus verkregen verklaringen van hem worden gebruikt.

Indien van technische opsporingsmethoden gebruik is gemaakt, dient de rechter te beslissen of hij de resultaten daarvan voor het bewijs bezigt. De rechter zal daarbij eisen dat de methode niet of nauwelijks omstreden is. Dat vormt de reden waarom van de leugendetector, de narco-analyse en de hypnose niet als bewijs kan dienen. Bij de introductie van deze nieuwe methoden zal het wegens het ontbreken van algemene overeenstemming over de deugdelijkheid ervan veelal enig tijd duren voordat zij wordt geaccepteert²⁴.

Naar mijn zienswijze is het toepassen van deze opsporingsmethoden niets als bewijs kan dienen, omdat deze methoden zeer makkelijk te manipuleren is. Dit kan door bijvoorbeeld de ondervraagde kan zich in een ontspannen gemoedstoestand trachten te brengen door zich op een ander onderwerp te concentreren of zich in te beelden dat hij zich ergens anders bevindt. Op die manier kan je een leugendetector omzeilen

2.2 Het Surinaams Forensisch Instituut (SFI)

Forensisch onderzoek helpt bij het opsporen van daders of de oorzaken van (mogelijke) misdrijven op basis van wetenschappelijk bewijsvoering. Dit soort onderzoek wordt gedaan door zowel de afdeling forensische opsporing van de politie als speciale onderzoeksinstituten zoals het Nederlandse Forensische Opsporing (NFI) en het Belgische Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC) en daarnaast ook door diverse particuliere onderzoekers, Surinaams Forensisch Instituut (SFI)²⁵

Het woord forensisch betekent "de rechtspraak ten dienst staand" en stamt af van het Latijnse woord forum (markt, bestuurlijk centrum), dat duidt op het openbare karakter van de rechtspraak.²⁶

Een eenvoudig voorbeeld van forensisch onderzoek is de bepaling van de verstreken tijd tussen het overlijden en het ontdekken van het lichaam.

Bij forensisch onderzoek wordt gebruik gemaakt van de chemische stof luminol. Deze stof wordt gebruikt om met het blote oog niet-zichtbare resten bloed zichtbaar te maken. De stof licht na het aanbrengen gedurende circa dertig seconden blauw op. Zelfs als het bloed is verwijderd met een alles reiniger kan luminol nog de aanwezigheid van bloedresten aantonen. Luminol kan ook gebruikt worden om bloed in urine aan te tonen. Dit kan ook een nadeel zijn, omdat in de urine van huisdieren vaak kleine resten bloed zit en dat kan dus ten onrechte wijzen op het bloed dat door een misdrijf veroorzaakt zou zijn.²⁷

²⁴Corstens 2008 p. 292

²⁵Interview Politie functionarissen

²⁶Andreae's 2007 p. 176

²⁷Interview dhr. Arupa, Onder inspecteur van Politie (Technisch Professional in Forensisch Opsporing)

Soorten Forensische onderzoeken²⁸:

Forensische antropologie: is de toepassing van de wetenschap van de biologische antropologie en menselijke osteologie (de studie van het menselijk skelet) in een juridische context, met name bij strafrechtelijke gevallen waarbij menselijke restanten onderzocht dienen te worden.

Een forensisch antropoloog kan ook helpen bij de identificatie van overleden personen waarvan het lichaam ontbonden is, verbrand of onherkenbaar gemutileerd.

Ballistiek: is de wetenschap en technologie die zich bezighoudt met de kogelbanen van projectielen, in het bijzonder kogels, uitwerpbare bommen, raketten, en dergelijke; met name betreft ballistiek de wetenschap of kunst van het ontwerpen en lanceren van projectielen zodanig dat een beoogd gedrag wordt gerealiseerd.

Een ballistisch object is een object dat zich vrij kan bewegen, zich vrij kan gedragen, en kan worden gewijzigd qua uiterlijk, vorm of samenstelling, afhankelijk van ter plaatse optredende omstandigheden, substanties, of krachten, zoals onder invloed van de druk van gasen in een geweer of pistool, door trekken en velden in de loop van een kanon of mortier, door zwaartekracht, door temperatuur, of door luchtdeeltjes.

Een vingerafdruk of dermatogrief: is de afdruk van het lijnenpatroon op een vingertop die wordt achtergelaten door de natuurlijke vetlaag die op de huid voorkomt. Het lijnenspel op iedere vinger is uniek, en wordt daarom ingezet als identificatiemiddel.

Vingerafdrukken zijn bekend omdat opsporingsinstanties aangetroffen vingerafdrukken gebruiken om te achterhalen aan wie deze vingerafdruk toebehoort.

Op 17 maart 2019 is de Centraal Bureau voor Burgerzaken begonnen om vingerafdrukken als biometrisch identificatiemiddel op te nemen in het nieuwe elektronische ID -kaart.

Een irisscanner: is een apparaat dat mensen kan herkennen aan de hand van hun iris.

De irisscanner controleert de biometrische eigenschappen van de iris. Aan de basis van deze ontwikkeling staat het werk van de Amerikaanse oogartsen Leonard Flom en Aran Safir. In 1985 ontdekten zij dat de unieke textuur van de iris kon worden gebruikt om mensen te herkennen. Uit deze ontdekking ontstond het zogenaamde Flom-patent dat in 2006 wereldwijd is afgelopen. Op basis van dit patent ontwikkelde Professor John Daugman van de Universiteit van Cambridge een algoritme dat in veel irisscanners gebruikt wordt.

Net zoals de vingerafdruk, vertoont elke iris een uniek patroon, zelfs bij eeniige tweelingen. Het irispatroon is echter stabiel gedurende de levensloop van een mens dan de vingerafdruk.

Patholoog onderzoek: bij forensisch onderzoek wordt ook gebruik gemaakt van de diensten van een patholoog, die is gespecialiseerd in het achterhalen van de doodsoorzaak. Er wordt

²⁸Paul & Joris 2001, p. 183, 184

eerst onderzocht of de persoon aan een natuurlijke dood is gestorven of er derden hier een hand hebben gehad. Een patholoog verricht ook obducties en secties. Het verschil daartussen is minimaal. Een obductie is klinisch en wordt door een arts (namens de familie) aangevraagd. Hiervoor is ook altijd toestemming nodig van de familie. Sectie is gerechtelijk, hiervoor is geen toestemming van de familie nodig. De officier van justitie of de procureur gelast dit onderzoek. Autopsie is het gezamenlijke woord voor deze begrippen.

Volgens de Surinaamse regel is de patholoog niet verplicht om aanwezig te zijn op het Plaats Delict. De patholoog kan ook op zijn beurt naar het Plaats Delict gaan, indien zijn onderzoek een ander beeld schetst van wat er gebeurt kan zijn en kan zo zijn reconstructie geven.

Er wordt heel nauwkeurig te werk gegaan en er kan maar één keer een onderzoek gepleegd worden. Als de sporen over het hoofd gezien worden of niet tijdelijk ontdekt worden verdwijnen ze voorgoed en de onderzoeking kan gestagneerd worden²⁹.

De Forensische Opsporingsdienst wordt door de Korps Politie Suriname (KPS) ingeschakeld om op het plaats delict een onderzoek te verrichten.

Een forensisch (of technisch) rechercheur zoekt naar sporen op de plek van een misdrijf. Denk aan vingerafdrukken en haren. De rechercheur zorgt dat hij er snel bij is, want aan vernielde sporen heeft hij niets. Elk spoor stelt hij zagezegd 'veilig', om het in het laboratorium te (laten) onderzoeken. Hij kijkt of de sporen in relatie staan tot mogelijke verdachte personen en probeert een beeld te vormen wat er op de plek is gebeurd. Forensisch rechercheurs werken bij complexe zaken samen met het Surinaams Forensisch Instituut.

Naast het Forensisch Opsporing werkt ook de tactische recherche mee om een zaak op te lossen, deze verzamelt informatie over strafbare feiten en verdachte personen. Een rechercheur probeert onder meer te achterhalen wat er precies is gebeurd en welk motief de dader had. Om meer te weten te komen, ondervraagt hij slachtoffers, getuigen en buurtbewoners. Ook kijkt hij of er voor en na het delict opvallende dingen zijn gebeurd. Zo wordt het plaatje steeds completer. Het forensisch onderzoek kan daarbij helpen en aan de hand van verzameld sporen materiaal kunnen verdachten in beeld worden gebracht.

Als er een vingerafdruk op het Plaats Delict wordt gevonden, verzamelt de tactische recherche verdere informatie rondt deze persoon. Ook onderzoeken zij of er in het verleden delicten zijn gepleegd die overeenkomsten hebben, maar nog in behandeling zijn.

Sporen worden veiliggesteld, opgeslagen en geanalyseerd. Vervolgens proberen technisch rechercheurs de sporen in verband te brengen met personen waardoor deze eventueel als verdachte kan worden aangemerkt of juist uitgesloten kan worden van het plegen van strafbare feiten. Ook kunnen de sporen als separaat opsporings of bewijsmiddel dienen. Het forensisch-technisch onderzoek vormt daarmee, samen met het tactisch onderzoek, een integraal onderdeel van het opsporingswerk als geheel, waarbinnen men, gegeven het kader van de wettelijke bevoegdheden, de bewijsvoering sluitend probeert te maken³⁰.

²⁹Interview politie functionarissen

2.3 De toegevoegde waarde van forensisch onderzoek

Twee vragen die gesteld moet worden bij het bepalen van de waarde van het forensischonderzoek zijn: welke kwaliteit leveren forensische onderzoeken en welk rendement hebben ze? Vreemd genoeg blijven beide vragen onbeantwoord in veel onderzoeken.³¹

Jacobs e.a. geven een aantal factoren aan de hand waarvan de kwaliteit van het forensisch onderzoek bepaald kan worden³²

1. **Er moeten veel sporen verzameld worden.**
2. **De kwaliteit van de verzamelde sporen moet goed zijn.**
3. **Er vindt zo weinig mogelijk sporenvervuiling plaats.**
4. **De verzamelde sporen worden goed onderzocht.**
5. **De verzamelde sporen worden goed geanalyseerd.**
6. **De analyse wordt helder geformuleerd.**

Ad. 1

Niet bij elk delict worden sporen verzameld. Als er wel sporen verzameld worden, betekent dit niet dat alle spoorvormen meegenomen worden.

Ad. 2

Vooruitgang in techniek heeft er toe geleid dat steeds kleinere en onvolledigere sporen ook belangrijk kunnen zijn. De kwaliteit van de sporen hoeft dus minder groot te zijn dan in het verleden het geval was. Daarnaast zijn delictplegers zich in toenemende mate bewust van het feit dat ze gepakt kunnen worden op basis van sporen die zij hebben achtergelaten.

Ad. 3

Er wordt door de politie op de plaats delict zorgvuldig omgegaan met sporen. Er worden ter plekke afwegingen gemaakt over welke sporen absoluut bewaard moeten blijven, waardoor deze niet vervuild raken.

Ad. 4

Het is geen automatisme dat alle aangetroffen sporen ook onderzocht worden. Er zijn te weinig capaciteit en middelen om dit te bewerkstelligen. Er zit daarnaast altijd een spanning tussen het goed onderzoeken van de sporen en het beperkt houden van de levertijd.

Ad. 5

Goed onderzoeken is anders dan goed analyseren. Buiten het feit dat sporen zo goed mogelijk onderzocht moeten worden, moet er in de analyse gekeken worden naar de relaties tussen sporen en de context waar deze in aangetroffen zijn.

³⁰Interview politie functionarissen

³¹Jacobs 2005 p. 50, 51

³²Jacobs 2005 p. 51

Ad. 6

Bruikbaarheid van het onderzoek staat of valt bij het helder weergeven van de resultaten. Op deze manier kan het onderzoek optimaal benut worden door politie en/of justitie. Dit lijkt vanzelfsprekend, maar bijvoorbeeld het technisch-wetenschappelijk taalgebruik van een onderzoeker kan onduidelijk blijken voor een juridisch medewerker.

2.4 DNA- Onderzoek

DNA speelt een steeds grotere rol bij het oplossen van misdrijven. Forensisch onderzoek biedt meer en meer mogelijkheden om de herkomst van biologische sporen te achterhalen. Deze sporen spelen vaak een rol bij de opheldering van diverse soorten misdrijven. Denk aan spermasporen die worden aangetroffen op kledingstukken van slachtoffers van zedenmisdrijven of aan bloedsporen op steekwapens van verdachten van mishandeling of doodslag.³³

In artikel 140 van het Wetboek van Strafvordering is bepaald dat de officier van justitie in de fase van het opsporingsonderzoek een deskundige kan benoemen met de opdracht met het oog op de waarheidsvinding, een DNA- onderzoek te verrichten op basis van celmateriaal. Het celmateriaal kan slechts worden afgenomen met schriftelijke toestemming van de betrokkene.

Het opsporingsonderzoek wordt steeds aan striktere regels gebonden. Dit vanwege de voortdurend veranderde opvatting over de bescherming van de burgers, met name ook de verdachte, tegen onjuiste toepassing van het strafrecht door de overheid, waarbij de verdachte bepaalde dwangmiddelen moet dulden³⁴.

2.4.1 Eisen van het DNA – onderzoek:

Ten eerste moet er sprake zijn van een ernstig misdrijf. Tevens dienden er ernstige bezwaren tegen de verdachte te bestaan en moest het onderzoek dringend noodzakelijk zijn voor het aan de dag brengen van de waarheid.

Het is noodzakelijk voldoende bloed af te nemen, zodat er op verzoek van de verdachte met het zelde materiaal ook nog een contra-expertise plaats kan vinden.³⁵

De introductie van het DNA- onderzoek als bewijs voor het onderzoek ter terechtzitting, maakt aanvulling van het wetboek van Strafvordering noodzakelijk. Door het wetboek van Strafvordering nader te wijzigen, krijgt het DNA- onderzoek een wettelijke grondslag, terwijl de uitvoering daarvan wordt omgeven met een reeks gedetailleerde procedures, teneinde de rechten van de verdachten, de zorgvuldigheid van de monsteropnames en de betrouwbaarheid van het hele DNA- onderzoek te kunnen waarborgen. Het onderzoek biedt immers de mogelijkheid erfelijke eigenschappen van de onderzochte persoon bloot te leggen. Hoewel het

³³Corstens 2008, p. 357 ,471

³⁴Van der kolk 2006, p. 15

³⁵Prinsen 2008, p. 36

forensische DNA – onderzoek niet hierop, maar op vergelijking van biologische sporen is gericht, moet voorkomen worden dat van deze mogelijkheid misbruik wordt gemaakt.³⁶

Gezien de toenemende mate waarin DNA een rol speelt in het strafproces, zou men kunnen denken dat de mate van betrouwbaarheid erg hoog is. De manier waarop betrouwbaarheid het beste kan worden besproken, is te kijken naar de manier waarop het afgenomen DNA wordt verwerkt en de statische DNA – rapportage die wordt ingevoegd in het strafdossier.

De artikelen 139a en 181a³⁷ geven respectievelijk de vervolgingsambtenaar tijdens het opsporingsonderzoek, en de rechtercommissaris in het kader van het gerechtelijk voor onderzoek de bevoegdheid een deskundige, verbonden aan een van de bij staatsbesluit aangewezen laboratoria, te benoemen met de opdracht een DNA- onderzoek te verrichten op basis van beschikbaar celmateriaal. Het gaat hier om vrijwillig DNA – onderzoek bij verdachten of andere personen. Deze betrokkenen verlenen hiertoe schriftelijk toestemming. Gaat het om een verdachte die bekend is (geworden), dan wordt hij zo spoedig mogelijk in kennis gesteld van de aan de deskundige verleende opdracht, van de tijd waarop, van het laboratorium alwaar het onderzoek plaatsvindt en van de uitslag daarvan. Indien voldoende celmateriaal beschikbaar is, heeft de verdachte het recht op een tegenonderzoek. Is er onvoldoende celmateriaal voor een tegenonderzoek beschikbaar en er is slechts één verdachte, dan stelt de vervolgingsambtenaar, respectievelijk de Rechter-Commissaris de verdachte in de gelegenheid een deskundige, verbonden aan één van de aangewezen laboratoria, aan te wijzen die het onderzoek verricht (Art. 139a lid 2 en Art. 181a lid2)

2.4.2 Toetsresultaten bij een DNA-onderzoek

Wanneer celmateriaal afkomstig van een locus delicti wordt vergeleken met vergelijkingsmateriaal afkomstig van een verdachte zal het onderzoek over het algemeen één van de volgende uitkomsten opleveren:³⁸

Geen resultaat :

Het onderzoek levert geen informatie op die relevant is voor de vraag of de beide monsters celmateriaal van één of twee personen afkomstig zijn.

Oorzaken kunnen zijn:

1. Er is onvoldoende materiaal om een profiel te kunnen vervaardigen.
2. Het materiaal is van onvoldoende kwaliteit.
3. De onderzoekers kunnen het niet met elkaar eens worden over de interpretatie van de beschikbare analyseresultaten.

³⁶Memorie van toelichting, wet DNA- databank in strafzaken

³⁷Wet van 10 September 2014, S.B 2014 No. 119

³⁸Broeders2003, p. 319, 320.

Negatief resultaat:

De profielen vervaardigd van het betwiste celmateriaal en het vergelijkingsmateriaal komen niet overeen. Er zijn dan twee mogelijkheden:

1. De beide monsters celmateriaal zijn afkomstig van verschillende personen: de bekende persoon kan categorisch worden uitgesloten als de donor van het betwiste celmateriaal.
2. Er zijn fouten gemaakt in enige fase van het onderzoek of in het laboratorium waardoor de monsters zijn verwisseld of onjuist zijn geanalyseerd.

Positief resultaat:

De beide profielen komen overeen; er is sprake van een match en er zijn geen onverklaarbare verschillen. Er zijn daarvoor drie mogelijke verklaringen:

1. De beide monsters celmateriaal zijn afkomstig van één en dezelfde persoon.
2. De beide monsters zijn afkomstig van verschillende personen die toevallig hetzelfde profiel hebben. In dit geval spreken we van een toevalstreffer of een adventitious of coincidental match. Voor bloedverwanten geldt dat die kans 100 % en kan niet meer van tpeval worden gesproken.
3. De beide monsters zijn afkomstig van verschillende personen maar zijn door de opsporingsinstanties of het laboratorium onjuist behandeld of geanalyseerd. Zo kan een overeenkomst in profiel het gevolg zijn van verwisseling, contaminatie of administratieve onnauwkeurigheid, waardoor materiaal afkomstig van één persoon, ook wordt toegeschreven aan een andere persoon.
4. Bij het verrichten van DNA-onderzoek dient met rekening te houden met de rechten van de betrokkene. Bij de invoering van de DNA-wet is er dus rekening gehouden met de waarborging van de fundamentele rechten.

Voorwaarde voor toepassing van DNA-onderzoek:

Er moet sprake zijn van ernstige bezwaren (veel zwaarder dan een verdenking)

Wat kan men gebruiken /nemen voor DNA-onderzoek³⁹:

1. Bloed; er zijn wel bezwaren als de verdachte pas een bloedtransfusie heeft ondergaan of een beenmerg transplantatie;
2. Wangslijm (vlies);
3. Haarwortels;
4. Sperma.

Primair wordt bloed gebruikt. Het enig doel voor DNA-onderzoek ten behoeve van strafvordering moet zijn: waarheidsvinding.

³⁹S.B 10 september 2014 no 119

Wangslijmarrest⁴⁰

De HR heeft zich in dit arrest voor het eerst uitgesproken over de toelaatbaarheid van DNA-onderzoek in strafzaken.

Casus:

Een verdachte van de opiumwet, werd ook verdacht van een roofoverval en in verband met die roofoverval wilde men DNA-onderzoek doen.

HR:

Het afnemen van wangslijm ten behoeve van DNA-onderzoek is niet toelaatbaar, want een wettelijke grondslag is vereist, voordat een persoon gedwongen kan worden om levend celmateriaal (bloed, sperma of wangslijm) af te staan voor vergelijking. Het DNA-onderzoek werd ook gezien als een inbreuk op de grondrechten en het was in strijd met art 1. SV

De rechter kiest voor gebruikmaking van deze methode, vanwege de grote mate van validiteit (betrouwbaarheid), dat wil zeggen de methode is niet of nauwelijks omstreden en de deugdelijkheid wordt niet in twijfel getrokken. Methoden als leugendetector en hypnose vindt men daarentegen niet valide genoeg.

2.5 Huiszoeking

Een van de meest ingrijpende dwangmiddelen is de huiszoeking ter inbeslagneming, ook wordt volstaan met de aanduiding huiszoeking. Immers, het is voor de betrokkene, verdachte of derde hoogst onaangenaam dat de politie snuffelt in laden en kasten en daarbij allerlei privé – zaken onder ogen krijgt. Vandaar dat de huiszoeking alleen dient te worden toegepast als het in beslag te nemen voorwerp op geen andere wijze in handen is te krijgen. Bijvoorbeeld omdat een bevel tot uitlevering geen resultaat heeft of omdat het uitvaardigen van een dergelijk bevel niet mogelijk is, zoals het geval is als de vermoedelijke houder als verdachte wordt aangemerkt (art. 86a lid 2 Sv). Ook kan het nodig zijn meteen tot huiszoeking over te gaan als het te riskant is om eerst uitlevering van het voorwerp te bevelen, hetzij omdat er haast bij de zaak is, hetzij omdat te vrezen is dat de houder, die door het bevel op de hoogte raakt van het feit dat de justitie de zaak op het spoor is, het voor inbeslagneming vatbare voorwerp na ontvangst van het bevel van het toneel zal laten verdwijnen. Vanwege het ingrijpend karakter heeft de wetgever de toepassing van de huiszoeking in beginsel in handen gelegd van de rechter-commissaris (art. 85 Sv).⁴¹

Huiszoeking is net als andere strafprocessuele dwangmiddelen slechts geoorloofd indien de wet erin voorziet. Dan nog mag toepassing alleen maar plaatsvinden volgens de bij de wet gestelde voorwaarden en grenzen met inachtneming van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit⁴².

⁴⁰HR 2 juli 1990, NJ 1990, 751

⁴¹Schootstra, 1982, p. 137

⁴²Hendriks, 1997, p. 215

Het betreden van plaatsen of binnentreden van plaatsen houdt in dat de opsporingsambtenaren deze plaatsen tegen de wil van de rechthebbende willen betreden. Als er met toestemming of vrijwillige medewerking van de rechthebbende wordt binnengetreden behoeft er immers geen gebruik te worden gemaakt van een bevoegdheid. Het doel van het binnentreden o.g.v. art. 87 Sv jo 46 Sv, is voor het aanhouden van verdachten of het ter in beslagname van goederen die afkomstig zijn van misdrijf. Bij het binnentreden van plaatsen gaat het veelal om woningen.

De bewoner is degene die een verblijf in gebruik heeft als woning. De wetgever bedoelt met bewoner de hoofdbewoner, degene die als kostwinnaar wordt aangemerkt. In de praktijk wordt men toch wel met een aantal zaken geconfronteerd waarbij de vraag daadwerkelijk gesteld moet worden wie tot de bewoner behoort⁴³.

De voorwaarden voor het betreden van plaatsen zijn⁴⁴:

1. Er is een legitimatieplicht van de opsporingsambtenaar;
2. Het doel van het binnentreden moet duidelijk kenbaar zijn gemaakt.

Jurisprudentie omtrent Huiszoeking

Keukenkastje-arrest⁴⁵

Casus: Opsporingsambtenaren waren de woning van een verdachte aan de Pieter Aertszstraat te Amsterdam binnengetreden en hebben daarbij in een plastic zakje verpakte cocaïne met een hoeveelheid van 49,6 gram inbeslaggenomen. Dit gebeurde naar aanleiding van een p-v van politie, inhoudende als verklaring van Fernanda Christina Alberto dat in de Pieter Aertszstraat, ergens op de derde etage een Columbiaanse man, Lopez, die met zijn vrouw Victoria woonde, heeft gezien dat een zekere Rudy van zowel Lopez als van Victoria een paar keer cocaïne heeft gekocht.

De vraag die in casu centraal staat: is er sprake van huiszoeking?

De Rb. heeft tot het bewijs van hetgeen bewezen is verklaard, mede gebruikt een ambtsedig p-v, van 18 november 1983, opgemaakt door de politie voorzover dit p-v een door verklaring van een ander dan de verdachte aan de verbalisant afgelegde verklaring inhoudt.

Ten laste van de verdachte is bewezen verklaard, dat hij te Amsterdam op 10 november 1983

Tezamen en in vereniging met anderen opzettelijk aanwezig heeft gehad ongeveer 50 gram cocaïne een middel als bedoeld in art. 1 lid 1 sub d Nederlands Opiumwet vermeld op de bij deze wet behorende lijst 1.

Het Hof heeft in hoger beroep – behoudens ten aanzien van de strafoplegging – bevestigd een vonnis van de Rb. te Amsterdam van 27 februari 1984 waarbij de verdachte tot straffen is

⁴³Schootstra, 1982. P. 114, 115

⁴⁴Koop, van Schooten en Prinsen, 2004. P. 53

⁴⁵HR 28 mei 1985, NJ 1985, 822

veroordeeld ter zake van “medeplegen van het opzettelijk handelen in strijd met Nederlands Opiumwet”.

Namens de verdachte stelt Mr.B.Snoeij het volgende cassatiemiddel voor:

Schending en of verkeerde toepassing van het recht in het bijzonder van art.9 Nederlands Opiumwet.

Namens rekwirant in cassatie is het verweer gevoerd dat de in de woning gevonden cocaïne niet tot bewijs van het ten laste gelegde mag meewerken. De reden hiervoor is dat in de bijzondere schriftelijke last, met gebruikmaking waarvan tegen de wil van de bewoners in de woning is binnentreden, de doelomschrijving niet tevens vermeldde “voor huiszoeking ter inbeslagneming”. De last vermeldde als doelomschrijving alleen binnentreden van de woning.

Het Hof overweegt hier dat de cocaïne bij onderzoek in een naast de geysers hangend kastje in de keuken is aangetroffen. Het verblijf van de politie in de woning heeft een uur geduurd, waarbij niets is verbroken. Een dergelijk eenvoudig en gelet op de op het spel staande belangen, weinig ingrijpend onderzoek behoort tot de handelingen waartoe opsporingsambtenaren, die ingevolge art. 9 Nederlands Opiumwet te allen tijde niet alleen toegang hebben tot de plaatsen waar redelijkerwijze vermoed kan worden dat een overtreding van die wet gepleegd wordt, maar ook bevoegd zijn tot inbeslagneming van daarvoor vatbare voorwerpen, mogen overgaan indien zij zoals in dit geval rechtmatig een woning zijn binnentreden met het doel daar het nodige opsporingsonderzoek in te stellen en de daarvoor vatbare voorwerpen in beslag te nemen.

Het Hof gaat in zijn verwerping van het gevoerde verweer impliciet uit van een jurisprudentie van de Hoge Raad. Volgens deze jurisprudentie is de vermelding “huiszoeking ter inbeslagneming” vereist, indien men behalve binnentreden in de woning ook een huiszoeking wil verrichten. Het Hof stelt hierbij echter dat in het onderhavige geval van huiszoeking geen sprake is geweest.

De HR deelt dezelfde mening als die van het Hof, waarbij het in de woning voorgevallene niet als een stelselmatig en gericht onderzoek wordt beschouwd en dus niet als huiszoeking wordt gekwalificeerd. Derhalve was de opsporingsambtenaar zijn boekje niet te buiten gegaan.

De HR verwerpt het beroep, nu geen der middelen tot cassatie kan leiden. Naar mijn zienswijze is de beslissing van de HR terecht, omdat dit arrest zeer van belang is, aangezien het een definitie voor het begrip “huiszoeking” geeft, die als volgt luidt: van huiszoeking is er sprake als er een stelselmatig en gericht onderzoek is geweest van een plaats naar de aanwezigheid van voor de inbeslagneming vatbare voorwerpen. In casu was in de woning niets verbroken, niet geforceerd, het onderzoek was eenvoudig, weinig ingrijpend en men had niet naar de cocaïne gezocht in de woning, maar aangetroffen in het keukenkastje. Hieruit kan worden afgeleid dat de woning niet stelselmatig en gericht is onderzocht op de aanwezigheid van voor inbeslagneming vatbare voorwerpen, dus is er ook geen sprake van huiszoeking.

Naar mijn zienswijze zijn de opsporingsambtenaren rechtmatig de woning binnentreden met als doel de daarvoor vatbare voorwerpen in beslag te nemen.

Bespreking:

Centraal in deze case staat de vraag als er sprake is van huiszoeking. Adv.- Gen. Meijers maakt een terechte opmerking dat de wet geen definitie van huiszoeking geeft. Ook in de wetsgeschiedenis zal men tevergeefs naar een definitie zoeken volgens Vellinga-Schootstra.

3 De doeleinden van de dwangmiddelen

3.1 In het kader van de strafvordering

Dwangmiddelen zijn hierboven gedefinieerd als in het kader van de strafvordering aan te wenden bevoegdheden waardoor daadwerkelijk, anders dan door tenuitvoerlegging van een straf of maatregel, inbreuk wordt gemaakt op rechten en vrijheden van personen.

Bij ‘het kader van strafvordering’ moet in de eerste plaats aan waarheidsvinding in strafzaken worden gedacht. De strafvordering is immers gericht op de toepassing van het materiële strafrecht en om dit te mogen doen, moet worden vastgesteld of er sprake is van een strafbaar feit en een strafbare dader. Om die reden wordt bij diverse dwangmiddelen door het wetboek gezegd dat het in het belang van het onderzoek of van de waarheidsvinding kan worden toegepast⁴⁶.

Dwangmiddelen maken inbreuken op rechten en vrijheden van burgers. Voor zover die rechten en vrijheden ressorteren onder de in hoofdstuk 1 van de GW opgenomen grondrechten, moeten die inbreuken door de wet in formele zin zijn gelegitimeerd. De beperkingsclausules die in het eerste hoofdstuk van het GW zijn opgenomen, eisen steeds regelingen bij of krachtens de wet in formele zin.

Inbreuken op grondrechten kunnen door de wet worden gelegitimeerd. Het is ook mogelijk dat de gerechtigde uitdrukkelijk of stilzwijgend toestemt in optreden van de strafvorderlijke overheid dat zonder die toestemming als een inbreuk op een grondrecht zou moeten worden aangemerkt. Van die toestemming is sprake als er een wilsuiking is die vrijelijk is gegeven door iemand die bevoegd is over het grondrecht te beschikken en waarbij de verlener van de toestemming zicht bewust is van het vrijwillige karakter van die medewerking en de afstand van rechtsbescherming⁴⁷.

De meest indringende bevoegdheid van de politie is het onderzoek aan het lichaam en kleding. Bij dit deel van het strafproces is de meeste zorgvuldigheid gewenst. Elke vorm van misbruik van bevoegdheid kan verstrekkende consequenties van het strafproces hebben.

Daarom wil ik in het kader van mijn onderzoek bijzondere aandacht besteden aan dit onderdeel.

In het algemeen wordt onderzoek aan het lichaam en kleding verstaan het doorzoeken van van iemands kleding en het onderzoeken van iemands lichaam. Het is een verzamelbegrip waarin het accent ligt op het onderzoeken en waarmee niet gedifferentieerd wordt naar die objecten die worden onderzocht, zoals kleding en lichaam, noch naar degene die het onderzoek verricht of doet verrichten⁴⁸.

⁴⁶Corstens, 2008. P. 371

⁴⁷Corstens, 2008, p. 368

⁴⁸Mols, 1990 p. 99,100

3.2 Het Nemo Tenetur beginsel⁴⁹

Het nemo-tenetur beginsel, of voluit het beginsel van nemo tenetur prodere se ipsum betekent letterlijk dat niemand is gehouden tegen zichzelf (bewijs) te leveren of dat niemand kan worden gedwongen aan zijn eigen veroordeling mee te werken. Het recht om niet aan diens eigen veroordeling mee te werken kan door een verdachte worden ingeroepen in geval van een verdenking van een strafbaar feit. Het zwijgrecht maakt een belangrijk onderdeel uit van het nemo-tenetur beginsel.

Door te verbieden dat de vervolgende instantie een verdachte van een strafbaar feit kan worden gedwongen mee te werken aan diens eigen veroordeling wordt justitiële dwaling voorkomen. Bij onder dwang verkregen verklaringen is immers de betrouwbaarheid in het geding, omdat deze verklaringen niet in vrijheid zijn afgelegd. Wanneer een persoon onder druk gezet wordt, zal hij eerder geneigd zijn toe te geven aan de eisen van de ondervrager. Daarnaast dient het beginsel ter waarborging van de onschuldpresumptie, dat onder meer met zich mee brengt dat de bewijslast ligt bij de vervolgende instantie en dat niet willekeurig ongeoorloofde dwang wordt toegepast.

3.3 Het onrechtmatig verkregen bewijs

Onrechtmatig verkregen is bewijs dat verkregen is op een wijze die strijdig is met het recht. De meest sprekende voorbeelden zijn⁵⁰:

- de aanleg van een telefoontap zonder rechterlijke machtiging,
- verkregen bewijsmateriaal uit een onrechtmatige huiszoeking of onderzoek aan het lichaam,
- cocaïnebolletjes verkregen uit een onrechtmatig inwendig onderzoek.

Maar ook bewijs verkregen uit diefstal, bedrog of afpersing kan onrechtmatig zijn. Dat geldt ook voor bewijs verkregen door een verborgen camera of telefoontap zonder machtiging, of wanneer het zwijgrecht voor een ondervraging niet tijdig is medegedeeld.

3.4 Sancties op onrechtmatig verkregen bewijs

De verschillende sancties zijn:

1. De hoogte van de straf in verhouding tot de ernst van het verzuim, zal worden verlaagd, indien het door het verzuim veroorzaakte nadeel langs deze weg kan worden gecompenseerd⁵¹.
2. Bewijsuitsluiting/ Exclusionary rule⁵²

⁴⁹Prinsen, 2008 p. 121

⁵⁰Corte de, 1999 p. 26-28

⁵¹Corstens 2008, p. 708

⁵²<https://01-strafrecht-advocaat.nl/bewijsuitsluiting-bij-vormverzuim/12> juli 2019

3. Niet ontvankelijkheid van het O.M. Uitspreken indien door de onrechtmatigheid niet meer van een eerlijke vervolging kan worden gesproken, zodat het vervolgingsrecht is verwerkt⁵³.

Er bestaat weinig onenigheid omtrent het onrechtmatig karakter van bewijsmateriaal. De keuze van de sanctie verschilt land tot land, maar de bewijsuitsluiting lijkt toch de meest toegepaste sanctie.

Er is geen criterium gegeven omtrent het al of niet toepassen van de uitsluitingregel, dus dit zal van geval tot geval bepaald moeten worden. De sancties zijn afhankelijk van⁵⁴:

1. Mate van schending van grondrechten van de verdachte
2. Belang van waarheidsvinding
3. Ernst van delict

Ad 1 Indien de inbreuk op de rechten van de verdachte van zo een ondergeschikte betekenis is kan het bewijsmateriaal alsnog toegelaten worden tot bewijs.

Ad 2 Dit houdt in in hoeverre het bewijsmateriaal ook langs de legale weg verkregen had kunnen worden.

Ad 3 T.a.v. dit punt wordt er echter enig kritiek geleverd. Binnen het systeem van de wet wordt aan de opsporingsambtenaar meer bevoegdheden gegeven naarmate het feit waarvan iemand verdacht wordt ernstiger is.

Voor het sanctioneren van onrechtmatigheid verkregen bewijs door middel van bewijsuitsluiting wordt een drietal argumenten aangevoerd, ook wel aangeduid als rechtsdoelen⁵⁵.

Het eerste doel: Is het preventie doel, ook wel effectiviteitsdoel genoemd. Met het uitsluiten van bewijs dat onrechtmatig is verkregen wordt beoogd voor de toekomst normconformgedrag van overheidsorganen te bevorderen.

Het tweede doel: Demonstratie doel: de overheid laat d.m.v. de bewijsuitsluiting aan de burgers zien dat onrechtmatig overheidsoptreden niet ongestraft blijft.

Het derde doel: Is het reparatie doel: Met de uitsluiting van bewijs wordt getracht zoveel mogelijk herstel van de oude toestand te bewerkstelligen. Bewijs dat is vergaard met schending van de rechten van de verdachte mag niet tegen hem worden gebruikt .

⁵³Corstens 2008, p. 707-709

⁵⁴Corstens 2008 p. 631- 632

⁵⁵Embregts 2003, p. 51

Conclusie

Het hoofddoel van het strafprocesrecht is waarheidsvinding. De rechter is bij bewijzen gebonden aan wettelijke regels, omdat de wetgever wilt voorkomen dat de rechter op gevoelsindrukken recht gaat uitspreken. Als het ten laste gelegde feit niet bewezen is, kan de verdachte worden vrijgesproken.

Tijdens dit onderzoek is geconstateerd dat er een voortdurende strijd is tussen het opsporingsbelang en de bescherming van belangrijke rechten.

Het recht op privacy, het recht op lichamelijke integriteit, het nemo tenetur beginsel en het onschuldvermoeden zijn de beginselen die in dit schrijven centraal staan.

Het recht op privacy wordt geschonden door de komst van een DNA-databank. Het privacyrecht beschermt ieders privé gegevens en ook DNA kan gezien worden als een privacy gevoelig gegeven. Het vastleggen van deze gegevens in een DNA-databank maakt een inbreuk op het recht op privacy die niet te rechtvaardigen is. Het EHRM heeft aan de hand van de proportionaliteitstoets van art. 8 lid 2 EVRM bepaald dat het opslaan en bewaren van DNA-profielen niet noodzakelijk is in een democratische samenleving.

Het grondrecht op lichamelijke integriteit (art. 9 GW) is een recht op afweer van handelingen gericht op de vertrouwdsheid en integriteit van het eigen lichaam, inclusief de geest.

Om de inbreuk te rechtvaardigen zal er sprake moeten zijn van een grote mate van effectiviteit betreffende opsporing, berechting en vervolging.

Een ander grondrecht dat bij het toepassen van DNA-onderzoek relevant is, is het recht op de persoonlijke levenssfeer, gegarandeerd in art. 17 van de Grondwet. Het opslaan van DNA-gegevens heeft, net als het opslaan en registreren van vingerafdrukken en persoonsgegevens, privacy-aspecten. De wetgever heeft tot taak te zorgen dat alle verzamelde en geregistreerde DNA-profielen zorgvuldig worden bewaard en geregistreerd. Zo kunnen voldoende waarborgen worden gecreëerd om het misbruiken van DNA-gegevens tegen te gaan.

Aanbeveling

Een mogelijkheid die de inbreuk op het privacy recht zal verlichten kan gevonden worden in het geval wanneer de bevolkingsbrede DNA-databank alleen in bijzondere gevallen wordt geraadpleegd. Deze gevallen moeten dan nauwkeurig in de wet worden omschreven. Te denken valt aan een bepaalde categorie misdrijven, zoals zedendelicten en moord. Deze delicten zijn vaak schokkend voor de rechtsorde, wat kan bijdragen aan een rechtvaardiging van een inbreuk op een grondrecht. Opsporing en vervolging zullen in beginsel bevordert worden bij deze delicten omdat de kans op sporenverwisseling klein is. Hierbij moet wel de garantie geboden worden dat de DNA-databank écht alleen ingezet wordt bij specifieke gevallen of delicten. De controle hierop is niet transparant en het lijkt mij voor de voorstanders van een DNA-databank een aantrekkelijk idee om dit na verloop van tijd middels de politiek en wetgever op te rekken naar meerdere delicten. De inbreuk op het privacyrecht wordt daarmee groter en hier valt dan niets meer aan te doen gezien het feit dat het DNA-profiel dan al vervaardigt en bewaard is.

Op dit moment biedt de wet genoeg mogelijkheden om onderzoek te verrichten, zoals het DNA-verwantschapsonderzoek en het grootschalig DNA-onderzoek. De medewerking geschiedt op vrijwillige basis en het DNA wordt daarna verwijderd. Het is dus niet zo dat er in zijn totaliteit geen sprake is van effectieve opsporing, vervolging en berechting. Als de balans opnieuw wordt opgemaakt valt te zien dat het recht op privacy, de balans van de grondrechten en rechtsbeginselen, in veel gevallen zwaarder weegt dan het bevorderen van effectieve opsporing, vervolging en berechting. Een DNA-databank moet om deze belangrijke reden, het beschermen van het recht op privacy, achterwege blijven.

Bronnenlijst

Literatuur lijst

Beahr

Beahr. Peter R, De rechten van de mens; Universaliteit in de praktijk

Broeders A.P.A 2003

A.P.A Broeders, Opzoek naar de bron: over de grondslagen van de criminolistiek en de waardering van het forensisch bewijs, 2003

Corstens 2008

G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafprocesrecht, Kluwer 2008.

Corte R de 2003

R.D de Corte, De achterkant van de privacy, kan het beroep op privacy leiden tot straffeloosheid. NJW 2003

Embregts 2003

M.C.D Embregts, Uitsluitel over bewijsuitsluiting. Een onderzoek naar de toelaatbaarheid van onrechtmatig verkregen bewijs in het strafrecht, het civielrecht en het bestuursrecht, Kluwer 2003

Hendriks, 1997

L.E.M Hendriks, Hoofdstukken strafprocesrecht, Deventer 1997

Hullu de 2003

Prof.mr. J. de Hullu, Materieel Strafrecht, Over algemene leerstukken van strafrechtelijke aansprakelijkheid naar Nederlands recht: Deventer 2003

Koops, van Schooten en Prinsen 2004

Koops Bert-Jaap, Van schooten Hanneke, Prinsen Merel, Recht naar binnen kijken; een toekomstverkenning van Huisrecht, Lichamelijke integriteit en nieuwe opsporingstechnieken, Den Haag 2004

Koops & Vedder 2001

Bert- Jaap Koops & Anton Vedder, Opsporing versus privacy: De beleving van burgers, Deb Haag, 2001

Mols 1990

G.P.M.F Mols, Justitieel onderzoek aan en in het lichaam, Kluwer 1990

Nijboer 1997

Nijboer J.F, Strafrechtelijk bewijsrecht, Nijmegen 1997

Van der Kolk

Willem Van der Kolk, Particuliere onderzoek en opsporing. Een (on)mogelijke combinatie, Kluwer 2006

Schootstra 1982

Vellinga- Schootstra, Inbeslagneming en Huiszoeking; de dwangmiddelen ter inbeslagneming, Kluwer 1982

Wetteksten:

- Grondwet van Suriname (S.B. 1987 no. 116)
- Wetboek van Strafvordering (S.B. 2015 no. 44)
- Wet 10 september 2014, houdende nadere wijzigingen van het Wetboek van Strafvordering in verband met DNA- onderzoek in Strafzaken (S.B 1977 no 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B 2012 no 61) S.B. 2014 no 19

Jurisprudentie:

- HR 26 juni 1962, NJ 1962 #470 (bloedproef 2 arrest)
- HR 8 november 1988, NJ 1989 # 667 (Rectaal fouilleren arrest)
- HR 2 juli 1990, NJ 2009 # 751 (Wangslimvlies arrest)
- HR 27 november 2008, NJ 2009 # 214 (Salduz arrest)
- HR 14 januari 1975, NJ 1975 # 207 (Ruimte arrest)
- HR 28 mei 1985, NJ 1985 # 822 (Keukenkastje arrest)

Internet

<https://01-strafrecht-advocaat.nl/bewijsuitsluiting-bij-vormverzuim>

Interviews

dhr. Arupa, Onder inspecteur van Politie (Technisch Professional in Forensisch Opsporing)
Politie Functionarisen. d.d 23 mei 2019

Verdragen

1. Het Amerikaans verdrag voor de rechten van de mens, 22 november 1969.
2. Het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, Het kwam tot stand op 16 december 1966 en werd van kracht op 23 maart 1976. (Suriname ratificeerde het op 28 december 1976)